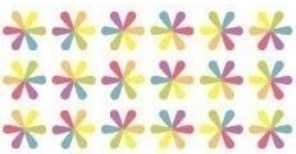

DOBRI ODNOSI ZA DOBRO KLIMO IN VKLJUČENOST

dr. Zora Rutar Ilc

Zavod RS za šolstvo

Soustvarjamo razredni pouk

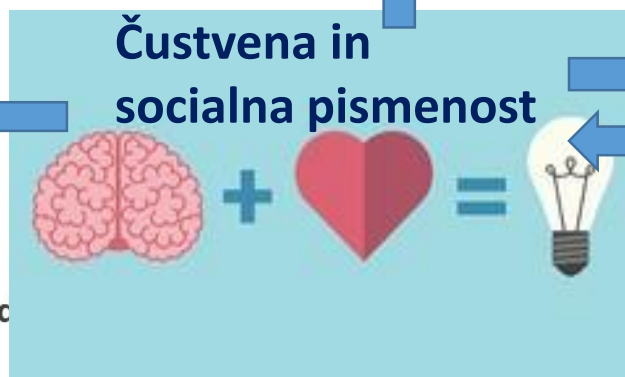
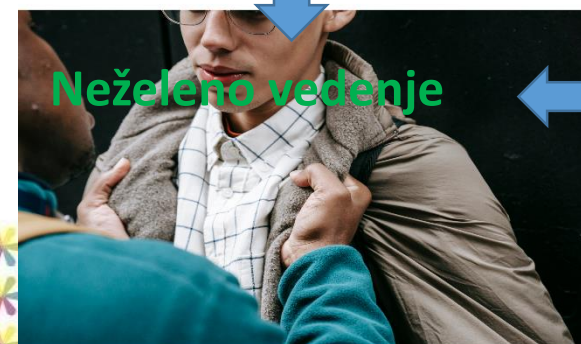
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

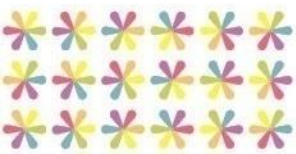
„VELIKA SLIKA“

Škodljivi miti:

- da se dobro počutje izključuje z dobrim znanjem
- da učitelji ne smejo biti prijazni
- da je razumeti učenca isto kot odobravati, popuščati
- da je najboljši vzgojni pristop „trda roka“ in strogost
- da je skrb za (zdravo) samopodobo nevarna ...

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Lažna dilema: „Dobro počutje“ ali „dobro znanje“

Absurdno: dobra klima ali učinkovito delo?

Aktivnost lažje opravljamo, če se pri tem dobro počutimo:

- če nas aktivnost **zanima**, se nam zdi **smiselna**,
- če smo **dejavni in** čutimo, da imamo **vpliv**,
- če smo **kos izzivom**,
- čutimo povezanost, **spodbudo in podporo**.

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

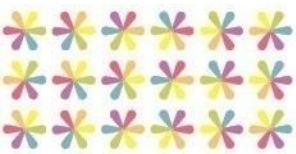
EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Dobro počutje v učnem okolju

ni lenoba, pasivnost in čutno ugodje, ampak

DOBER STIK (z drugimi in s seboj) TER VKLJUČENOST V SMISELNO DEJAVNOST.

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

INTERAKCIJA Z UDELEŽENCI

„Kaj potrebujem za dobro so-delovanje ...“

Možnosti uporabe v kolektivu, z učenci ... za poglobljene pogovore, soočanje prepričanj in vrednot, oblikovanje dogovorov o sodelovanju ...

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

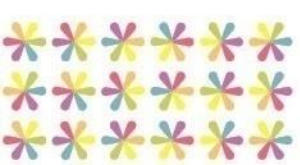
POZITIVNI ODNOSI se odražajo (Pečjak, Peklaj, 2015, Košir, 2006):

- v dobrem počutju oz. občutju pripadnosti
- višji samozavesti
- višjem vrednotenju socialnosti
- večji učni zavzetosti
- boljšem učnem dosežku.

ODNOS UČITELJ-UČENEC ima zelo močan vpliv (0,72) na ŠOLSKE DOSEŽKE (Hattie, 2014)

KAKO UČENCI VIDIJO UČITELJA (ali jih učitelj upošteva, spodbuja, se lahko nanj obračajo) pa srednje močan (0,44).

„Poučevanje je veliko več kot le uporaba dobre didaktike, ampak imajo pri učinkih poučevanja odločilno vlogo **ODNOSI**.“ (Pianta v Pečjak, Peklaj, 2015)

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

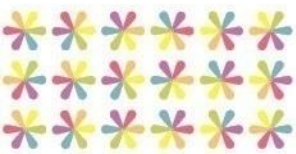
Zadnje ugotovitve PISE:

*Ob zelo dobrih dosežkih v znanju **slaba zaznava učiteljev podpore in lastnih pozitivnih čustev pri pouku:***

- *podpovprečna raven zadovoljstva v branju...*
- *podpovprečna zaznava navdušenja pri poučevanju*
- *najnižja pogostost povratne informacije o napredku*
- ***najnižji rezultat zaznavanja lastnih ugodnih čustev ponosa in radosti.***

*35 % slo učencev/k poročalo, da so **pogosto ali vedno žalostni**, polovica, da se **pogosto ali vedno počutijo zaskrbljene**.*

<https://www.pei.si/sporocilo-za-medije-rezultati-mednarodne-raziskave-pisa-2018/>

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

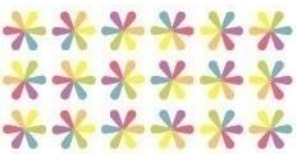
Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Ugotavljanje počutja/klime (priročnik, 3. zvezek, str. 14)

Kdaj in kako jo uporabiti – izhodišče za pogovore:

- s posamezniki in skupino
- v kolektivu o učencih in razredih
- s starši na GU in RS.

Soustvarjamo razredni pouk

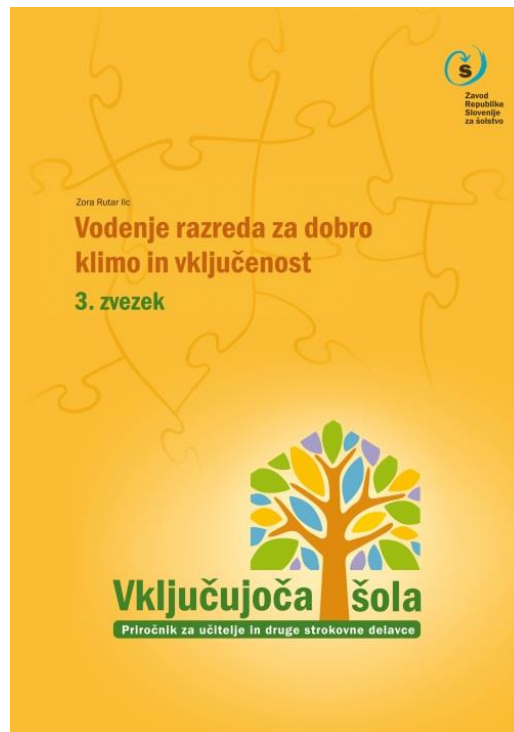
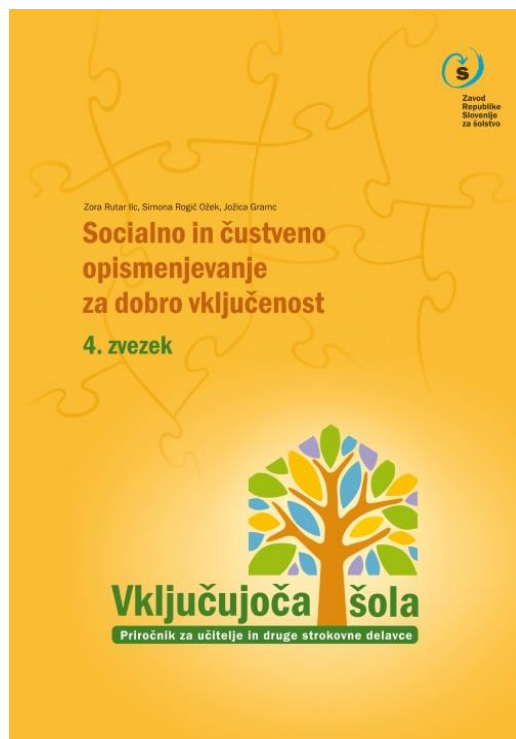
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Priročniki z orodji ZRSŠ:

Kako se počutijo učenci in kakšna je klima v razredu?

»Socialna vključenost učenca je eden od pomembnih varovalnih dejavnikov pred učnimi težavami.«

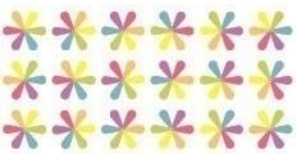
Pečkar in Pečkar, 2015, str. 19

Učenci lahko svoje doživljanje klime ugotavljajo s pomočjo spodnje lestvice.

Kako dobro se počutim v razredu?					
Označi, kako močno se strinjaš s spodnjimi trditvami (5 – ocena za najmočnejše strinjanje, 1 – močno nestrinjanje):					
V razredu se dobro znajdem.	1	2	3	4	5
Vem, kaj se pričakuje od mene.	1	2	3	4	5
Počutim se varnega in neogroženega.	1	2	3	4	5
Počutim se sprejetega in upoštevanega.	1	2	3	4	5
Menim, da sem pravično obravnavan.	1	2	3	4	5
Zaupam vase in v svoje zmožnosti.	1	2	3	4	5
Zmorem se sprostiti.	1	2	3	4	5
Lahko se zberem in zavzeto delam.	1	2	3	4	5
Zmorem kritično pogledati na svoje delo.	1	2	3	4	5
Zmorem sprejeti dobronamerno povratno informacijo.	1	2	3	4	5
Pripravljen sem kaj spremeniti, če vidim, da je treba.	1	2	3	4	5
Upam si poskusiti kaj novega.	1	2	3	4	5
Sprejemam, da smo si različni.	1	2	3	4	5
Ob nesporazumih se mirno pogovorimo.	1	2	3	4	5
Čutim, da se dobro razumemo in smo močno povezani.	1	2	3	4	5
Vem, da si bomo pomagali, ko bo treba.	1	2	3	4	5
Dobro sodelujemo.	1	2	3	4	5
Večinoma smo zavzeti za učenje.	1	2	3	4	5
Držimo se dogovorov.	1	2	3	4	5

14

Npr. Počutim se sprejetega in upoštevanega.

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Kaj lahko za dobro klimo in počutje naredi učitelj

Opomnik „Vodenje razreda za dobro klimo“

zvezek 3., str. 12

- SKRB ZA VARNOST, ORIENTACIJO
- POTRDITEV, SPREJETOST
- SPOŠTLJIVA IN SPODBUDNA KOMUNIKACIJA
- PODPORA IN POZITIVNA IN REALISTIČNA PRIČAKOVANJA
- SPREJEMANJE RAZLIČNOSTI, INDIVIDUALIZACIJA, PERSONALIZACIJA
- PRAVIČNOST
- UPRAVLJANJE S KONFLIKTI
- SKRB ZA PSIHOFIZIČNO BLAGOSTANJE

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Video: Eksperiment „Okameneli obraz“ (Still face experiment)

<https://www.google.com/search?client=firefox-b-d&q=still+face+experiment>

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Občutek lastne vrednosti in kompetentnosti

- temelj zdrave osebnosti

- KAKO VREDEN IN POMEMBEN SEM KOT OSEBA – „*Učitelju je mar zame!*“
- KAJ (ŽE) ZMOREM, KAJ MI USPEVA, KAKO NAPREDUJEM, KAKO SI PRIZADEVAM
- Niti nekritično oboževanje, „potuha“ → nerealna samopodoba (domišljavost)
- Niti neusmiljen pritisk → občutki nekompetentosti, nizko samozaupanje
- Niti ignoranca ali agresija → čustvene stiske in duševne motnje

Soustvarjamo razredni pouk

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Pasti in posledice skrajnosti (prim. 3 tipi nezdrave povezanosti)

POVELIČEVANJE IN POPUSTLJIVOST

- Neutemeljeno pretirano povečevanje in zaščitništvo
- Spre gledovanje napak in pomanjkljivosti, zmanjševanje njihove pomembnosti
- Odvezovanje od odgovornosti, nekritična popustljivost
- Nekritična pričakovanja brez spodbujanja prizadevanja ali upoštevanja sposobnosti
- „Potuha“ namesto ustrezno odmerjenih zahtev in podpore

Narcisoidnost, razvajenost, odsotnost zdrave samokritičnosti, pripisovanje krivde in odgovornosti drugim, socialna neobčutljivost, neodgovornost, nesamostojnost, lagodnost

PREVELIK PRITISK

- Ambicije, perfekcionizem
- Strah pred napakami, sporočanje, da niso OK, zaskrbljenost, zbujanje občutkov nekompet.
- Obsojanje, obtoževanje, zbujanje občutkov krivde, neizprosni pritisk
- Pretirana pričakovanja in neizprosen storilnostni pritisk

Nizko samospoštovanje, nezaupanje v svoje zmožnosti, občutki krivde, perfekcionizem, iskanje potrditev s strani 2., preobremenjenost in izgorelost, zaskrbljenost, pretirana odgovornost

IGNORANCA ALI ZANIČEVANJE

- Ignoranca, omalovaževanje, zaničevanje, zmerjanje, žaljenje
- Potenciranje napak, pomanjkljivosti, fokus samo nanje, enačenje z vrednostjo osebe
- Obsojanje, obtoževanje,
- Prenizka pričakovanja, podcenitev prizadevanj ali sposobnosti

Odsotnost samospoštovanja, nezaupanje v svoje zmožnosti, občutki krivde, iskanje potrditev s strani 2. ali pa neustrezne oblike uveljavljanja, premajhna pričakovanja do sebe in premajhna odgovornost

Spodbudna odločnost (an. warm demander)

Bondy in Ross (2008), The Positive Classroom, 66/1, str. 54-58

Prevod in priredba Rutar Ilc, Zavod RS za šolstvo

AKTIVNO ZAHTEVANJE

SPODBUDNO ODLOČEN («WARM DEMANDER«)

- si prizadeva za dober stik in zaupanje
- izraža toplino/naklonjenost skozi (ne)verbalne znake: nasmeh, dotik, spodbuden ton in dobrodušen humor
- izraža spoštljivo zanimanje za učence oz. za pomembne osebe in dogodke v njihovem življenju
- uspe spodbuditi vključenost in zavzetost učencev
- kompetenten v stroki, didaktiki in organizaciji aktivnosti
- izraža visoka pričakovanja in ponuja emocionalno in učno podporo oz. oporo («scaffold«)
- spodbuja potreben napor oz. zavzetost pri učenju
- doživljen kot skrben, osebno zavzet, dobronameren, potrpežljiv, naklonjen in spodbuden

TEHNOKRAT

- ni pozoren na stik in razvijanje odnosov
- ima močan interes za stroko oz. teme
- ima visoke standarde in pričakuje, da bodo doseženi
- zelo strokovno kompetenten.
- boljši pri spodbujanju učenja neodvisnih otrok, manj pri spodbujanju tistih, ki potrebujejo pomoč.
- doživljan kot za stroko zavzet, a distanciran

OSEBNA TOPLINA

SENTIMENTALIST

- izraža toplino/naklonjenost skozi (ne)verbalne znake: nasmeh, dotik, spodbuden ton in dobrodušen humor
- izraža spoštljivo zanimanje za učence ...
- išče izgovore za neuspeh in premajhna prizadevanja
- iz »usmiljenja« ima nižja pričakovanja do tistih, ki so pod pritiskom ali šibki, skuša ščititi pred neuspehom
- ali preveč podpira ali pa znižuje zahtevnost
- ne spodbuja potrebnega napredka pri učencih
- dopušča vedenje, ki jim ni v korist, preveč popustljiv.
- učenci ga imajo radi, spregledajo njegovo popustljivost

PROFESIONALNA RAZDALJA

ELITIST

- ni pozoren na stik in razvijanje odnosov
- ima distanco do učencev, ki mu niso blizu
- ima nižja pričakovanja do šibkih.
- poučevanje osredotoča na uspešne in neodvisne, ne posveča pozornosti pomoči potrebnim.
- medkulturne in 2. razlike, ki izvirajo iz zunanjih okoliščin, pripisuje intelektualni nižjim zmožnostim
- nekaterim zato zbuja občutek, da so izključeni iz intelektualnih aktivnosti skupine
- tolerira samostojne in uspešne učence, da počnejo aktivnosti, nepovezane s poukom, dokler ne motijo
- učenci ga doživljajo kot hladnega in neskrbnega

PASIVNA TOLERANCA

Kako s tem krepimo občutek „zmorem“?

„Spodbudno zahteven“ odnos oz. vključujoč pristop gradi na:

- **kompetentnosti** (povratna info z usmerjeno pohvalo, spodbude, pozitivna realna pričakovanja s podporo)
- **samouravnavanju in avtonomiji** (možnost izbire, in prispevanje, prevzemanje odgovornosti)
- **sprejetosti in povezanosti** (socialna opora, toplo okolje – “mar mu je zame”, sodelovalnost, druženje).

NE RAZVAJANJE/POMEHKUŽENJE, AMPAK VZGAJANJE K SAMOURAVNAVANJU IN SAMOSTOJNOSTI!

S stopnjevano (p)o(d)poro in FB krepimo spoprijemanje z izzivi.

Didaktični pristop, ki je v skladu s tem, je FORMATIVNO SPREMLJANJE

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

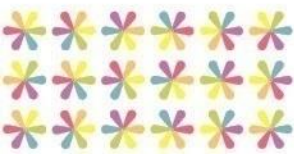
Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Vodenje razreda za dobro vključenost disciplino (3.zvez., str.22)

- Strategija vstopa v učilnico/sprejem.
- Nastop („spodbudna odločnost“).
- Umirjanje, pridobivanje pozornosti.
- Učinkovita priprava na dejavnosti.
- Ureditv prostora, sedežnega reda za varnost, učinkovito učenje in vodenje.
- Smiselna umestitev aktivnih in sodelovalnih oblik, obvladovanje le-teh.
- Razumljivo pojasnjevanje pomembnih informacij, navodil, postopkov.
- Obvladovanje tekočih prehodov ter premikov.
- Sooblikovanje smiselnih pravil, vidnih.
- Spremljanje vseh, dogajanja, pozornost na učno in vzgojno zahtevne
- Prilagajanje načinov vključevanja.
- **Premišljena uporaba signalov (očesni stik, približevanje, ne-verbalno).**

Stopnjevanje signalov (opomnik, 3. zvezek, str. 22 ,23)

- **(Ne)besedni signali:** pokažem, da sem opazil, spomnim dogovore/pravila.
- **Uporaba premora:** preneham s svojo aktivnostjo.
- **Okrepljeni neverbalni signali:** stopnjujem kontakt, npr. približevanje
- **Razjasnjevanje:** zastavim vprašanja.
- **Sklicevanje na odgovornost:** ob sklicevanju na pravila dam možnost, da lahko spremeni vedenje; podam predloge in navodila.
- **Napoved posledic:** odločno pozovem k prenehanju, napovem posledice.
- **Izvajanje dogovorov:** ravnam v skladu z dogovori.
- **Timsko sodelovanje:** po potrebi se povežem s svetovalno službo in starši

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Neželeno vedenje in vzroki

- **Nepozornost, odsotnost**
- Neupoštevanje navodil, nesodelovanje pri aktivnosti
- Nemir, klepet, motenje
- Vstajanje, premiki po razr.
- Oglašanje, pripombe
- Vpitje, kričanje, žaljenje
- Agresija, nasilno vedenje
- Dolgčas, nesmisel
- Nerazvite delovne navade
- Vzgojna zanemarjenost
- Manjša zmožnost inhibicije
- Motnje pozornosti
- Nevrološke motnje
- Hude čustvene stiske, travme
- Nevrotične in psihiatrične motnje
- Vzorci v družini
- Agresija, zlorabe

Neželeno vedenje, vzroki in ravnanje

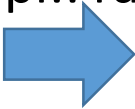
4. zvezek

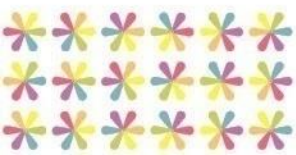

- Dolgčas, nesmisel
- Nerazvite delovne navade
- Vzgojna zanemarjenost
- Manjša inhibicija
- Motnje pozornosti
- Nevrološke motnje
- Hude čustvene stiske, travme
- Nevrotične in psihiatrične m.
- Vzorci v družini
- Agresija, zlorabe
- Zanimive, vključujoče dejavnosti
- Načrt podpore (strategije, dogovor)
- Spremljanje, skupine, starši
- Učenje učenja, FS, čustveno-socialno učenje, vedenjsko kognitivi pristop
- Nevrološka, pedopsihiatrična, psihoterapevtska obravnava
- Premestitve, namestitve, specialno pedagoška obravnava

4 R za (lažje) disciplinske probleme, 3. zvezek, str. 25

ABC model za ravnanje v primeru neželenega vedenja, 4. zvezek, str. 18-22

- **Razumno** se odzovem: vzdržim se nepremišljenih impulzivnih reakcij
- **Razlikujem** vedenje od osebe
- **Razumem** dogajanje in ga ne vzamem osebno, npr.: razumem čustva za vedenjem in to pomagam razumeti tudi učencu **ABC**
- **Reagiram** odločno, a konstruktivno, usmerjeno v rešitve, spodbujam prevzemanje odgovornosti **načrt podpore želenemu vedenju**

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

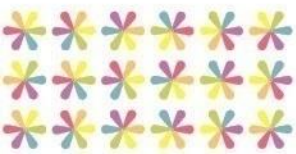
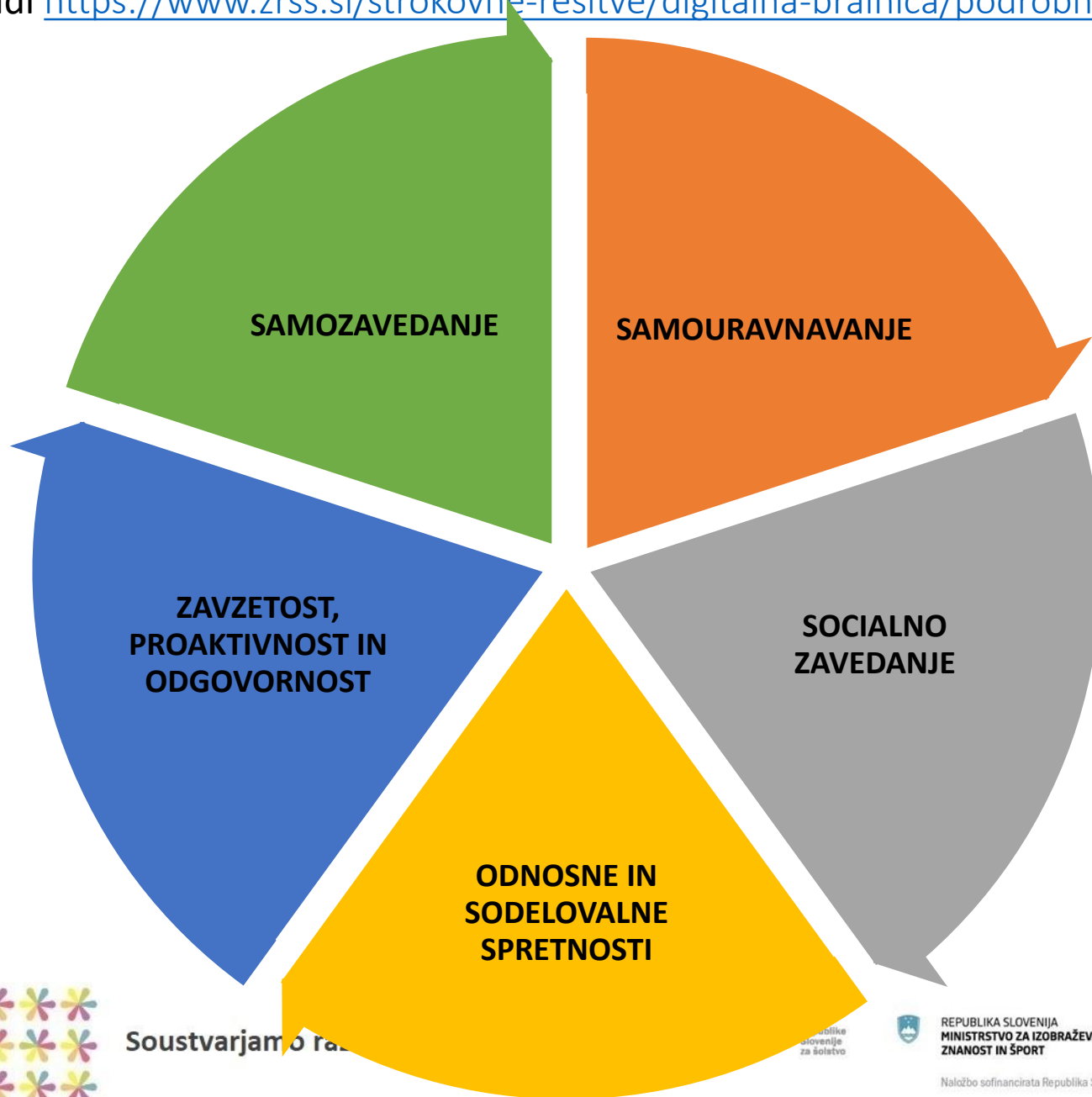
EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Dimenzije čustvene in socialne pismenosti oz. kompetenc, CASEL

(več v Vidmar, Kozina idr., VIZ 3/4, 2018),

glej tudi <https://www.zrss.si/strokovne-resitve/digitalna-bralnica/podrobno?publikacija=195>

Soustvarjamo r

Ministrstva
Republike
Slovenije
za šolstvo

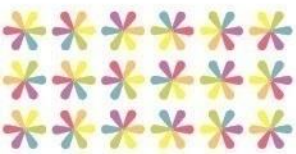

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

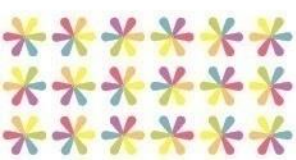

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Primer Model ČSP CASEL sistematično vgrajen v pouk ali v RaP (1-9):

Model ČSU (CASEL)	Samo-zavedanje	Samo-uravnavanje	Zavedanje drugih	Odnosna kompetenca	odgovornost in etično odločanje
1. razred	<i><u>Dnevno:</u> sprostitvene vaje na začetku <u>Mesečno:</u> Spremljanje dosežkov</i>	<i><u>Tedensko:</u> vaje za uravnavanje čustev, npr „drsnik“, „pomirimo tигра“ ...</i>	<i><u>Tedensko :</u> igrice empatije „stopanje v copate drugega“ ter dnevno spodbujanje k medsebojni pomoči</i>	<i><u>Mesečno:</u> delavnice, npr. „Jezik žiraf in volkov“, „tečaj reševanja nesporazumov“-z igro vlog izvajajo starejši učenci s pomočjo mentorja</i>	<i><u>Tekom leta:</u> Decembrsko načrtovanje obdarovanja ostarelih-š podpora starejših učencev</i>
2. In 3.					
4. In 5.					
6. In 7.					
8. In 9.	<i><u>Dnevno</u> izražanje počutja s termometrom, metaforo na začetku</i>	<i><u>Tedensko</u> spremljanje dogovorov <u>Fakultativno tedensko</u> Tečaj uravnavanja jeze, krepitev osebnostne čvrstosti, izražanja čustev ...</i>	<i><u>Mesečno</u> Različne povezovalne aktivnosti, npr. „3 pozitivne lastnosti“, „Skriti prijatelj“; Izvajanje pravljčnih uric za mlajše Učenje dajanja konstruktivne povratne informacije</i>	<i><u>Mesečno</u> pripovedovanje osebnih zgodb; vodenje vrstniške mediacije/reševanja problemov pri mlajših Alternativa: aktivnosti iz To sem jaz</i>	<i><u>Letno</u> načrtovanje solidarnostne akcije v okolju, pomoč mlajšim učencem, kritično prijateljevanje v parih ...</i>

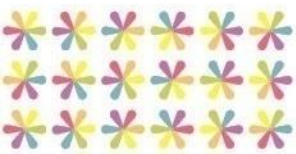
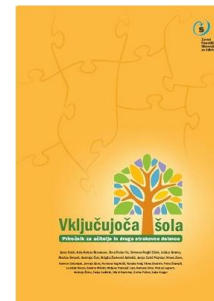

Soustvarjamo razredni pouk

Priložnosti za krepitev kulture dobrih odnosov na šoli in v razredu

- Sistematična prizadevanja za sodelovalnost, vključenost v kolektivu in z učenci
- RU (delavnice/ pogovori/interakcijske igre/povezovalne aktivnosti)
- pouk, seminarske naloge in predstavitve
- projekti, interesne dejavnosti, RaP
- razstave, prireditve, akcije
- postavljanje šolskih/oddelčnih dogovorov o sodelovanju/kulturi nenasilja z učenci
- pomembni pogovori: pohvale/ sankcije, sodelovalnost/ tekmovalnost, vrednote
- dobro vodeni vključujoči, moderirani sestanki /razprave med osebjem, s starši s skupinskimi formati, npr. Reševanje dilem, Svetovna kavarna ...),
- deliberacija (javna razprava vseh deležnikov o perečih temah)
- kolegialno podpiranje ob vzgojnih in disciplinskih izzivih
- usposabljanja učencev, učiteljev in staršev (senzitivni treningi, komunikacijske in socialne spretnosti, mediacija, reševanje konfliktov, kolegialni coaching ...)
- vrstniška mediacija, tutorstvo, prostovoljstvo idr. sistemske prakse
- oblikovanje tima za spodbudno in varno učno okolje ...

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

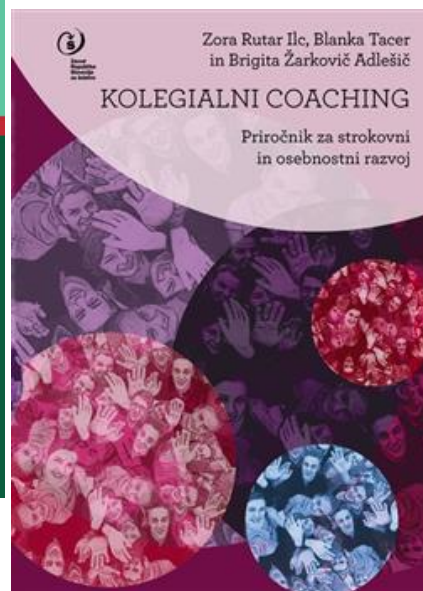
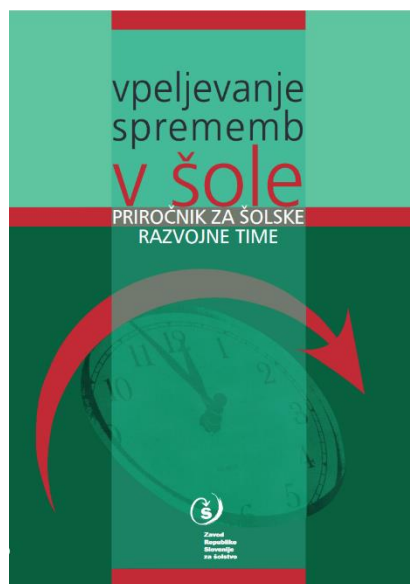
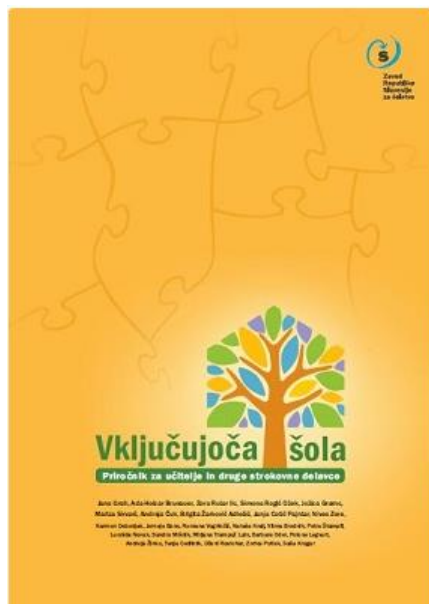
Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Načrt na ravni šole

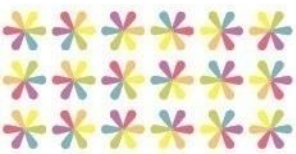
Koliko in katere konkretne kakovostne izkušnje z odnosnega področja bo vsak učenec naše šole pridobil v naslednjih 3 letih?

KJE – PRILOŽNOSTI:	KAJ - VRSTA AKTIVNOSTI	KAKO POGOSTO IN OB KATERIH PRILOŽNOSTIH	KDO/KATERI UČITELJI, STROK. DEL. OZ. AKTIVI	S KOM/ KATERI RAZREDI, SKUPINE UČENCEV ...	VKLJUČENOST UČENCEV PRI NAČRTOVANJU AKTIVNOSTI ter UČINKI
POUK, MEDPREDMETN. IN KROSURIKUL. RAVEN, ŠV, RAP, DNEVI DEJAVNOSTI, EKSKURZIJE, TABORI, ŠOLA V NARAVI, ŠSD, DSP, KROŽKI, NATEČAJI, VSAKODNEVNA KOMUNIKACIJA	VAJE (npr. ledotalilci, povezovalci, empatija, čustva) DELAVNICE (npr. Oblikovanje skupnih dogovorov, Reševanje dilem) PROGRAMI (npr. Nenasilna komunikacija, To sem jaz, Mala šola čustvene pismenosti)	PRI POSAMEZNI URI, UČNEM SKLOPU V TEDNU V MESECU LETNO	OPOMNIK OZ. OSEBNI NAČRT UVAJANJA VSUO Npr.: na začetku ure sproščanje z ledotalilci, vmes vaje čuječnosti za zbranost, obravnava odnosne teme (npr. sodelovanje, čustva, nasilje ipd), kroskurikularni projekt, kolegialno podpiranje ob opomniku za vključenost ...	Vsak učitelj zapiše v kateri skupini oz. oddelku (če jih ima več) Skupni pregled, če so vsi učenci zajeti z dovolj izkušnjami	Npr.: na začetku šol. l. pri pouku predmeta, refleksije ob koncu pouka, na RU, pri RaP ...

Publikacije ZRSŠ v podporo sodelovalnim procesom

*„Kakovost odnosov med učiteljem in otroki predstavlja temeljni kamen za vse druge vidike vodenja. Učitelji, ki imajo kakovostne odnose z učenci, imajo **TRETJINO** manj disciplinskih problemov.«
(Marzano in Marzano 2010, str. 55)*

Soustvarjamo razredni pouk

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Povezave

Knjižica z odgovori na vprašanja praktikov:

<https://www.zrss.si/wp-content/uploads/2021/varno%20in%20spodbudno%20ucno%20okolje/2019-05-10-kako-do-spodbudnega-in-varnega-ucnega-okolja.pdf>

Tematska številka revije Vzgoja in izobraževanje o odnosih. 2018, št. 3-4

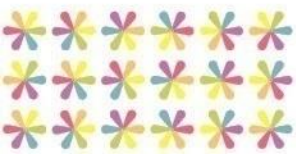
https://www.zrss.si/zrss/wp-content/uploads/2020-04-17-revija-viz_3-4_2018.pdf

Tematska številka revije Vzgoja in izobraževanje o vzgoji in avtoriteti. 2015, št. 4-5

<https://www.zrss.si/digitalnaknjiznica/VIZ-4-5-2015/>

Navodila za ravnanje v primeru medvrstniškega nasilja

<https://www.zrss.si/strokovne-resitve/ponudba-resitev/medvrstnisko-nasilje-v-viz>

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Viri

Bluestein J. (1998). Disiplina 21. stoletja. Ljubljana, Zavod RS za šolstvo.

Bondy E. in Ross D. D. (2008), The Teacher as Warm Demander, The Positive Classroom, v Educational Leadership, 66/1, str. 54-58

Hattie J. (2012). Visible Learning for Teachers. Oxon: Routledge. Glej tudi: <https://visible-learning.org/hattie-ranking-influences-effect-sizes-learning-achievement/>

Juul, J. (2014). Šolski infarkt. Kaj lahko storimo, da bo šlo otrokom, staršem in učiteljem bolje. Celovec: Mohorjeva družba.

Košir K. (2013). Psihosocialni odnosi v šoli. Maribor: Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru.

Kozina A. idr. (2018). Kako do spodbudne in vključujoče razredne klime z razvijanjem empatije? V Vzgoja in izobraževanje 5/2018. Ljubljana: ZRSŠ. Str. 10-17

Malešević T. (2018). Pomen dobrih socialnih odnosov med učitelji in učenci in učiteljeve odnosne kompetence. V Vzgoja in izobraževanje 5/2018. Ljubljana: ZRSŠ. Str. 17-25.

Peklaj C. in Pečjak S. (2015). Psihosocialni odnosi v šoli. Ljubljana, Znanstvena založba FF.

Rutar Ilc Z. (2017). Vodenje razreda za dobro klimo in vključenost. Ljubljana, ZRSŠ

Vidmar idr. (2018). Čustvene in socialne kompetence strokovnih delavcev: (spregledani) dejavnik v razvoju strokovnih delavcev ter učencev. V Učiteljev glas, priloga revije Vzgoja in izobraževanje 5/2018. Ljubljana: ZRSŠ. Str. 18-26.

Fotografije pridobljene na: <https://www.shutterstock.com/explore/royalty-free-images>; <https://www.gettyimages.com/m> ; <https://www.pexels.com/>; <https://www.canva.com/> ...

